

Llengua, literatura i filosofia

XAVIER BESALÚ

Oriol Colomer és un catedràtic d'institut jubilat, conegut perquè escriu periòdicament articles d'opinió al *Diari de Girona*, unes peces molt ben escrites, contundents (no es mossega pas la llengua) i d'una lògica argumental indiscutible, independentment de l'acord o el desacord amb les tesis que defensa.

Filosofia des de zero és un llibre de maduresa: una síntesi completa, que no exhaustiva, d'aquelles que només pot fer qui ha dedicat mitja vida a posar en contacte adolescents i joves amb les preguntes i les respostes que la literatura filosòfica s'ha anat fent al llarg de la història; i un assaig que traspua llibertat, seguretat, ironia, i un punt d'acritud i de desafecció amb els oficialismes i les banalitats triomfants del món d'avui, «com un Michel Montaigne en petit», en paraules seves.

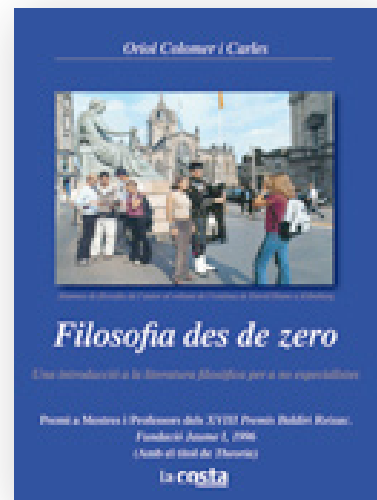
Filosofia des de zero, en una versió anterior, va obtenir el XVIII Premi Baldiri Reixac a mestres i professors l'any 1996, i no és pas el primer llibre de Colomer: n'ha publicat tres sobre Josep Torras i Bages (sobre el qual va fer la seva tesi de doctorat), uns *Records lloretencs*, *Carpe diem o el mirall del paganisme* i un altre de tema semblant al que presentem aquí: *Què és filosofia?*

El llibre té dues parts ben diferenciades: la primera, «Introducció general a la filosofia», és des del meu punt de vista la més original, suggerent i aconseguida; la segona desplega les tres grans branques o models que estructuraven el pensament filosòfic: la teòrica o ontològica (que s'interroga sobre el món), la lògica (que examina amb rigor i sense concessions el llenguatge) i l'ètica (que té per objecte la vida humana).

Per a Oriol Colomer la filosofia forma part de la literatura; de fet, diu, la literatura filosòfica és un indicador inequívoc de la vivor i de la solidesa d'una llengua. Per això considera filosòfica la parèmia (els aforismes, els refranys, els epigrames...), la poesia, el teatre i la novel·la (algú s'atre-

viria a qüestionar la càrrega filosòfica d'algunes obres de Shakespeare, de Salvador Espriu o d'Umberto Eco?). Per això també reivindica la tradició filosòfica catalana, començant per Ramon Llull i seguint per Francesc Eiximenis, Joan Lluís Vives, Ramon Martí d'Eixalà, Llorens Barba i l'Escola de Barcelona, Torras i Bages, Joaquim Xirau, Francesc Pujols, Josep Ferrater Mora..., fins al punt d'afirmar que «Escòcia i Catalunya són les nacions més petites que han donat al món més filòsofs, després de Grècia».

No estem davant d'un manual, sinó d'una introducció a la literatura filosòfica, pensada per a lectors lliures i interessats, i no per a estudiants obligats a examinar-se, escrita per a persones disposades a viure amb plenitud, amb un llenguatge directe, còmplice i planer. Els en deixo algunes mostres: «Jaume Balmes, una mena d'Eugenio d'Ors *avant la lettre*, però vestit de capellà: tota la botifleria anticatalana i espanyolista ha seguit sempre aquest filòsof, que de català només en tenia l'origen regional».

ORIOLOLOMER I CARLES
Filosofia des de zero.

La Costa Publicacions.
Lloret de Mar, 2008.
423 pàgines.

Una altra: «El marxisme mai ha estat sant de la meua devoció. Construeix un Estat amb gent desproveïda d'estudis i formació democràtica i moral. Aquest moviment no és altra cosa que misèria, dictadura i caos ecològic proper al col·lapse més gran». Per acabar: «No puc amagar la meua preferència pel gran escocès David Hume. És el gran pensador de la modernitat. La lectura de Hume és refrescant. Ens transporta a la sòbria bellesa i fascinació provinciana de la glamurosa Escòcia. Hume és clar, obvi, elemental, i el seu sentit comú és autèntic».

JOSEP TRIAS I ALTRES
Miscel·lània Benet Ribas
Ajuntament de Blanes.
Blanes, 2009.
117 pàgines.

Un homenatge al fundador dels premis Recull de Blanes, en motiu dels 100 anys del naixement de Ribas. Inclou col·laboracions de persones vinculades amb ell. A més, hi ha el pregó que va llegir a la festa de Blanes de l'any 1975.

DAVID PAVÓN
Gran obra hidràulica i territori a les conques de la Muga i del Fluvià (1850-1980) Volum I
Institut d'Estudis Empordanesos.
Figueres, 2008. 475 pàgines.

Resultat de la tesi de l'autor, aquest estudi exhaustiu inclou els regadius, els projectes i les obres hidràuliques i tota mena d'activitats humanes relacionades amb els rius Muga i Fluvià.